

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Кафедра фізичної реабілітації та біокінезіології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

“ ” 20 19 року

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

ПРАКТИКА ВИРОБНИЧА / КЛІНІЧНА 2

Спеціальності: 227 - Фізична терапія, ерготерапія

Освітнього рівня: другий (магістерський)

Освітньої програми: Фізична терапія

Київ - 2019

Розробники:

Савченко В.М., доктор медичних наук, професор, зав. кафедри, кафедра фізичної реабілітації та біокінезіології.

Викладачі:

Харченко Г.Д., к.н.ф.в.с., доцент кафедри, кафедра фізичної реабілітації та біокінезіології; Буряк О.Ю., старший викладач, кафедра фізичної реабілітації та біокінезіології; Запорожець В.А. викладач кафедри, кафедра фізичної реабілітації та біокінезіології; Мізіна Г.О., викладач кафедри, кафедра фізичної реабілітації та біокінезіології.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фізичної реабілітації та біокінезіології

Протокол від 10.09.2019 р. № 2

Завідувач кафедри (В.М.Савченко)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) Фізична терапія
_____._____.2019 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) (В.М. Савченко)
(підпис)

Робочу програму перевірено
_____._____.2019 р.

Заступник директора/декана (О.С. Комоцька)
(підпис)

Пролонговано :

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	Заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	6/180	
Курс	5	
Семестр	9	
Кількість модулів	6	
Обсяг кредитів	6	
Обсяг годин, в тому числі:	180	
Аудиторні	180	
Модульний контроль	-	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	-	
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета — оволодіння знаннями і формування професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень по застосуванню сучасних засобів фізичної терапії при травмах і захворюваннях в геріатрії під час роботи в реальних виробничих умовах реабілітаційного центру / клініки.

Завдання практики:

1. ЗК-1 Здатність виявляти, формулювати і вирішувати професійні проблеми, генерувати нові ідеї для вирішення клінічних, наукових та освітніх завдань, застосовувати у практичній діяльності базові знання, клінічне та рефлексивне мислення.

2. ЗК-2 Здатність здійснювати науково-дослідну діяльність та застосовувати результати наукових досліджень, публікувати результати в українських та міжнародних наукових виданнях.

3. ЗК-3 Здатність ефективно працювати автономно та у складі команди, проявляти наполегливість та відповідальність щодо поставлених завдань і обов'язків.

4. ЗК-4 Здатність до ефективного письмового та усного професійного міжособистісного спілкування (у тому числі іноземною мовою) з клієнтами, членами мультидисциплінарної команди, фахівцями охорони здоров'я, соціальної та освітньої галузей.

5. ЗК-5 Здатність адаптуватися та знаходити оптимальне рішення у нових ситуаціях, співпрацюючи з пацієнтом/клієнтом і членами мультидисциплінарної команди.

6. ЗК-6 Здатність обирати методи діяльності з позиції їх релевантності, валідності, надійності та планувати технології їх реалізації.

7. СК-2 Здатність розуміти клінічний діагноз пацієнта/ клієнта, перебіг захворювання, принципи та характер лікування.
8. СК-3 Здатність проводити оперативний та поточний контроль стану пацієнта/клієнта, обстежувати та визначати функціональний стан, рівень фізичного розвитку, рухові та інші порушення осіб різного віку, нозологічних та професійних груп відповідними засобами та методами.
9. СК-4 Здатність проводити фізичну терапію осіб різного віку, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях.
10. СК-5 Здатність визначати оптимальний рівень та пристосовувати терапевтичні навантаження до фізичного стану пацієнта/клієнта, контролювати тривалість та інтенсивність реабілітаційних заходів для забезпечення їх відповідності функціональним потребам і результатам обстеження.
11. СК-6 Здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуальної програми реабілітації, які стосуються фізичної терапії.
12. СК-7 Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби та навчити пацієнта самообслуговуванню, здоровому способу життя і профілактиці захворювань, травм та неповносправності.
13. СК-8 Здатність аналізувати, вибирати і трактувати отриману від колег інформацію в процесі професійної діяльності.
14. СК-9 Здатність проводити безпечну практичну діяльність за згодою пацієнта/клієнта.
15. СК-10 Здатність до ведення фахової документації.
16. СК-11 Здатність застосовувати результати наукових результати наукових досліджень в професійній діяльності.

Результати навчання:

1. ПР-1 Демонструвати вміння аналізувати, вибирати і трактувати отриману від колег інформацію в процесі професійної діяльності.
2. ПР-2 Демонструвати здатність проводити фізичну терапію пацієнтів/ клієнтів різного віку зі складними патологічними процесами та порушеннями
3. ПР-3 Демонструвати здатність знаходити, вибирати, оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.
4. ПР-4 Демонструвати вміння виконувати обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп, використовуючи відповідний інструментарій.
5. ПР-5 Демонструвати вміння формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуальної програми реабілітації, які стосуються фізичної терапії.
6. ПР-6 Демонструвати вміння реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії відповідно до фізичного стану пацієнта/клієнта, результатів обстеження, наявних ресурсів і оточення
7. ПР-7 Демонструвати вміння здійснювати етапний, поточний та

оперативний контроль стану пацієнта/клієнта, аналізувати результати виконання програм фізичної терапії.

8. ПР-8 Демонструвати уміння коректувати хід виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів

9. ПР-9 Демонструвати уміння вербального і невербального спілкування з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

10. ПР-10 Демонструвати уміння проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп

11. ПР-11 Демонструвати уміння прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій та мультисистемній патології

12. ПР-12 Постійно дотримуватись безпеки для практикуючого фахівця та пацієнта/клієнта.

13. ПР-13 Демонструвати уміння проводити самостійну практичну діяльність за фахом.

14. ПР-14 Демонструвати здатність здійснювати науково-дослідну діяльність та застосовувати та презентувати результати наукових досліджень.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

N п/п	НАВЧАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ	Обсяг год.	Вид звітнього документу
Змістовий модуль 1. Організаційна та ознайомча робота			
1.1	Участь студентів в установчій конференції	2	Щоденник
1.2	Складання індивідуального плану роботи.	8	Індивідуальний план
1.3	Бесіда з представниками (керівниками практики) лікувального закладу, реабілітаційного центру.	2	Щоденник
1.4	Ознайомлення з умовами роботи баз практики (обладнанням, інвентарем, залами ЛФК, зі структурою і організацією роботи реабілітаційного відділення закладу).	8	Щоденник
1.5	Ознайомлення та вивчення документів планування та обліку роботи лікувального закладу, реабілітаційного центру.	4	Щоденник
1.6	Підготовка звітної документації.	6	Щоденник
1.7	Захист виробничої практики на звітній конференції.	2	Звіт про практику, папка з документами
Разом		32	

N п/п	НАВЧАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ	Обсяг год.	Вид звітнього документу
Змістовий модуль 2. Навчально-методична робота			
2.1.	Знайомство, вивчення та набуття навиків застосування обладнання кабінетів і залу механотерапії, ЛФК.	8	План-конспект заняття
2.2.	Спостереження та аналіз занять, що проводять фахівці з фізичної терапії (методисти ЛФК, масажисти).	8	Щоденник
2.3.	Розробка комплексів фізичних вправ (плану-конспекту занять із ЛФК, механотерапії) для осіб літнього віку.	8	План-конспект заняття
2.4.	Аналіз занять ЛФК, які проводять фахівці з фізичної реабілітації відділення реабілітації закладу.	8	Щоденник
2.5	Самостійне розробка та проведення реабілітаційних заходів (процедур ЛФК, механотерапії) у осіб літнього віку.	8	Щоденник
2.6	Спостереження за пацієнтами, складання протоколів спостереження.	8	Щоденник
Разом		48	
Змістовий модуль 3-5. Реабілітаційна робота			
3.1.	Проведення бесід, дискусій про методи фізичної терапії при травмах і захворюваннях осіб літнього віку.	4	Щоденник
3.2.	Допомога в організації та проведенні планових реабілітаційних заходів при травмах і захворюваннях осіб літнього віку.	8	Щоденник
3.3	Обстеження осіб літнього віку із застосуванням фізикальних, мануальних та інструментальних методів дослідження; оцінка результатів обстеження.	20	План-конспект заняття
3.4	Проведення занять ЛФК, механотерапії при різних травмах і захворюваннях у осіб літнього віку (в якості помічника реабілітолога).	18	План-конспект заняття
3.5	Самостійне проведення занять ЛФК, механотерапії з особами літнього віку при різних травмах і захворюваннях.	30	План-конспект заняття
Разом		80	
Змістовий модуль 6. Науково – дослідна робота			

N п/п	НАВЧАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ	Обсяг год.	Вид звітнього документу
4.1	Збір даних про стан і результати фізичної реабілітації осіб, що реабілітуються, із використанням формалізованих паперових / електронних носіїв інформації.	20	Формалізовані паперові / електронні носії інформації
Разом		20	
УСЬОГО		180	

5. Програма виробничої практики

Змістовий модуль 1. Організаційна та ознайомча робота

1. Участь студентів в установчій конференції
2. Складання індивідуального плану роботи.
3. Бесіда з представниками (керівниками практики) лікувального закладу, реабілітаційного центру.
4. Ознайомлення з умовами роботи баз практики (обладнанням, інвентарем, залами ЛФК, зі структурою і організацією роботи реабілітаційного відділення закладу).
5. Ознайомлення та вивчення документів планування та обліку роботи лікувального закладу, реабілітаційного центру.
6. Підготовка звітної документації.
7. Захист виробничої практики на звітній конференції.

Змістовий модуль 2. Навчально-методична робота

1. Знайомство, вивчення та набуття навиків застосування обладнання кабінетів і залу механотерапії, ЛФК.
2. Спостереження та аналіз занять, що проводять фахівці з фізичної терапії (методисти ЛФК, масажисти).
3. Розробка 8 і більше планів-конспектів (протоколів) занять із ЛФК (лікувальна гімнастика, дозована ходьба, масаж) і механотерапії з особами літнього віку.
4. Аналіз занять ЛФК, які проводять фахівці з фізичної терапії відділення реабілітації закладу з особами літнього віку.
5. Самостійне розробка та проведення реабілітаційних заходів для осіб літнього віку.
6. Спостереження за пацієнтами, складання протоколів спостереження.

Змістовий модуль 3-5. Реабілітаційна робота

1. Проведення бесід, дискусій про методи фізичної терапії при травмах і захворюваннях опорно-рухового апарату.
2. Допомога в організації та проведенні планових реабілітаційних заходів при травмах і захворюваннях осіб літнього віку.
3. Фізичне / реабілітаційне обстеження та динамічне спостереження за 4-ма і більше пацієнтами (протоколи спостереження) літнього віку з травмами і

захворюваннями із застосуванням фізикальних, мануальних та інструментальних методів дослідження, різноманітних опитувальників; оцінка результатів обстеження.

Визначення індивідуального виду рухового режиму для 4-х і більше осіб літнього віку з травмами і захворюваннями.

4. Участь у проведенні 4-х занять ЛФК (лікувальна гімнастика, дозована ходьба, масаж) і механотерапії з особами літнього віку при різних травмах і захворюваннях в якості помічника реабілітолога.

5. Самостійне проведення 12 і більше занять ЛФК (лікувальна гімнастика, дозована ходьба, масаж) і механотерапії ЛФК з особами літнього віку при буль-яких травмах і захворюваннях.

Змістовий модуль 6. Науково-дослідна робота

Збір даних про стан і результати фізичної терапії осіб (не менше 4 осіб), що реабілітуються, із використанням формалізованих паперових / електронних носіїв інформації. Проведення дослідження з оцінки у кожної особи:

- стану фізичного здоров'я;
- стану соціального здоров'я;
- стану психічного здоров'я;
- стану душевного здоров'я.

Занесення зібраних даних в кафедральну електронну базу даних.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1	Індивідуальний план роботи	10	1	10
2	Ведення щоденника	10	1	10
3	Написання плану-конспекту (протоколу) занять ЛФК і механотерапії	4	8	32
4	Заняття в якості помічника методиста	6	4	24
5	Збір даних і багатокомпонентна оцінка стану здоров'я пацієнтів	20	4	80
6	Ведення протоколів спостереження	10	4	40
7	Самостійне проведення процедур ЛФК (лікувальна гімнастика, масаж) і механотерапії	10	12	120
8	Звіт і захист практики	5	1	5
Максимальна кількість балів: 321				
Розрахунок коефіцієнта : $321 / 100 = 3,21$				

- 6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання
1. Написання індивідуального плану роботи.
 2. Ведення щоденника практики.
 3. Багатокомпонентна оцінка стану здоров'я пацієнтів.
 4. Занесення в кафедральну електронну базу даних інформації про стан здоров'я обстежених пацієнтів із паперових носіїв.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання
Немає.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання
Форма контролю — залік.

Звітна документація з практики

1. Щоденник практиканта.
2. Індивідуальний план роботи на 4 тижні.
3. Плани-конспекти (протоколи) занять ЛФК і механотерапії (не менше 8).
4. Протоколи спостереження (не менше 4).
5. Комплекти опитувальників для багатокомпонентної оцінки стану здоров'я пацієнтів (не менше 4).
6. Звіт про проходження практики.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)	90-100
Дуже добре Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)	82-89
Добре Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)	75-81
Задовільно Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)	69-74
Достатньо Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)	60-68
Незадовільно Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)	35-59
Незадовільно З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)	1-34

7. Підсумки практики

1. Підсумки практики підбиваються на звітній конференції студентів.
2. Присутність всіх студентів та методистів обов'язкова.

3. Студенти та керівники практики готують звіт, де висвітлюють підсумки проходження виробничої практики, її значення та пропозиції.

4. Результати виробничої практики відображаються в отриманні студентами заліку, який враховує оцінки з усіх видів роботи.

8. Рекомендовані джерела

1. Мухін В.М. Фізична реабілітація. – 3-тє вид., переробл. та доповн. – К.: Олімп. л-ра, 2009. – 488 с.

2. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.

3. Михалюк Е.Л., Малахова С.Н., Черепок А.А. Общие основы физической реабилитации. Лечебная физическая культура в системе физической реабилитации. Учебно-методическое пособие. - Запорожье: ЗГМУ, 2013. - 126 с.

4. Кайдишев І.П., Борзих О.А. Основи геронтології. Частина перша. - Полтава : [б. и.], 2011. - 164 с.

5. Гериатрия: Учеб. пособие / Д.Ф. Чеботарев, В.В. Фролькис, О.В. Коркушко и др.; под ред. Д.Ф. Чеботарева. – М.: Медицина, 1990. – 280 с.

6. Коркушко О.В. Чеботарев Д.Ф., Калиновская Е.Г. Гериатрия в терапевтической практике. – К.: Здоров'я, 1993. – 840 с.

7. Журавлева Т.П. Основы гериатрии : учебное пособие. – 2-е изд. – М. : ФОРУМ: ИНФРА-М, 2007. – 288 с.

8. Руководство по геронтологии и гериатрии : в 4 т. / под ред. акад. РАМН, проф. В.Н. Ярыгина, проф. А.С. Мелентьева. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2010. – Том 1. Основы геронтологии. Общая гериатрия. – 720 с.

9. Руководство по геронтологии и гериатрии : в 4 т. / под ред. акад. РАМН, проф. В.Н. Ярыгина, проф. А.С. Мелентьева. – М. : ГЭОТАР-Медиа, 2010. — Т. 2. Введение в клиническую гериатрию. — 784 с.

10. Руководство по геронтологии и гериатрии : в 4 т. Т. 3 : Клиническая гериатрия / под ред. В.Н. Ярыгина, А.С. Мелентьева. - Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2007. - 896 с.

11. Руководство по геронтологии и гериатрии : в 4 т. Т. 4 : Клиническая гериатрия / под ред. В.Н. Ярыгина, А.С. Мелентьева. - Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2008. - 528 с.

Додаткові:

1. Основы геронтологии / под ред. Л.Бине, и Ф.Бурльера; пер. с французского. – М.: Медгиз, 1960. – 458 с.

2. Давыдовский И.В. Геронтология. – М.: Медицина, 1966 – 300 с.

3. Бульер Ф. Определение биологического возраста. Женева: ВОЗ, 1971. – 71 с.

4. Коркушко О.В. Сердечно-сосудистая система и возраст (клинико-физиологические аспекты) / О.В. Коркушко. – М.: Медицина, 1983. – 176 с.

5. Коркушко О.В. Неспецифические заболевания легких в гериатрической

практике / О.В. Коркушко. – К.: Здоров'я, 1984. – 224 с.

6. Коркушко О.В. Система свертывания крови при старении / О.В. Коркушко, А.Н. Коваленко. – К.: Здоров'я, 1988. – 216 с.

7. Котельников Г.П., Яковлев О.Г. Практическая гериатрия. – Самара, 1995. – 614 с.

8. Хрисанфова Е. Н. Основы геронтологии (Антропологические аспекты) : учебник для студентов вузов.– М.: Гуманитарный издательский центр Владос, 1999. – 151 с.

9. Христич Т.М. Хронічний бронхіт варіанти та гериатричні особливості перебігу, диференційована фармакотерапія. – Чернівці, 2001. – 226 с.

10. Донцов В.Й., Крутько В.Н., Подколзин А.А. Фундаментальные механизмы геропрофилактики. – М.: Биоинформсервис, 2002. – 460 с.

11. Анисимов В.Н. Молекулярные и физиологические механизмы старения. – СПб.: Наука, 2003. – 468 с.

12. Коркушко О.В. Передчасне старіння: Фактори ризику. Діагностика. Засоби попередження. Метаболічна терапія / О.В. Коркушко, В.Б. Шатило, Ю.Т. Ярошенко. – К., 2003. – 52 с.

13. Амосов Н.М. Эксперимент з подолання старості / Н.М. Амосов. – М. : АСТ; Донецьк : Сталкер, 2003. – 130 с.

14. Ушакова С. А. Здоровье людей пожилого возраста. – М: Владос-Пресс Изд-во, 2005. – 255 с.

15. Василенко Н.Ю. Социальная геронтология: Учебное пособие. - Владивосток: ТИДОТ ДВГУ, 2005. - 140 с.

16. Яцемирская Р.С. Социальная геронтология (Лекции) : учебное пособие для ВУЗов . – Академический проект, 2006. – 318 с.

17. Кишкун А.А. Биологический возраст и старение : возможности определения и пути коррекции : руководство для врачей. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2008. – 973 с.

18. Денисова Т.П. Клиническая геронтология : избранные лекции. – М.: Медицинское информационное агентство, 2008. – 242 с.

19. Крутько В.Н., Донцов В.И. Системные механизмы и модели старения. – М.: URSS, 2008. – 336 с.

20. Воробьева, Т.Е. Гериатрия : краткое учебное пособие. - Ростов н/Д: Феникс, 2009. – 157 с.

21. Геронтология in silico : становление новой дисциплины : математические модели, анализ данных и вычислительные эксперименты : Сборник научных трудов. – М.: Бином. Лаборатория знаний, 2009. – 535 с.

22. Донцов В.И. Медицина антистарения : Фундаментальные основы. – Красанд, 2010. – 678 с.

23. Хавинсон В.Х. Избранные лекции по геронтологии. - Прайм-Еврознак, 2009. – 890 с.

24. Лазебник Л.Б. Заболевания органов пищеварения у пожилых. – М.: Анахарсис, 2003. – 203 с.

25. Лазебник Л.Б. ИБС у пожилых. – М.: Боргес, 2003. – 285 с.

26. Лазебник Л.Б. Артериальная гипертония у пожилых. – М.: Изд-во МАИ,

2003. – 260 с.

27. Войтенко В.П., Токарь А.В., Полухов А.М. Методика определения биологического возраста человека // Геронтология и гериатрия. 1984. Ежегодник. Биологический возраст. Наследственность и старение. - Киев, 1984. - С. 133-137.

28. Белозерова Л.М. Метод определения биологического возраста по работоспособности // Клиническая геронтология. - 1998. - N 2. - С. 34-38.